

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การประเมินโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาว แพรวริน ยศวิทยากุล

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.ดร. รสริน โอสถานันต์กุล

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร. วินัส ฤชาชัย

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาโครงสร้างของโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายและระดับความรู้ความเข้าใจต่อโครงการของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุ 3) เพื่อประเมินโครงการเบี้ยผู้สูงอายุจากความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ และ 4) เพื่อประเมินโครงการเบี้ยผู้สูงอายุจากทัศนคติ ปัญหา และอุปสรรคของเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ และเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโครงการในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 25 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 60-65 ปี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และไม่ได้ทำงาน มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4 คน โดยจะอาศัยอยู่กับลูก และไม่มีเงินออม

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเบี้ยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ใช้จ่ายเต็มจำนวน 500 บาท ใช้จ่ายหมดภายใน 2-3 สัปดาห์ ซึ่งอาหารและเครื่องคั้นและกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ยังไม่ได้ใช้จ่ายเบี้ยหรือใช้จ่ายเบี้ยไม่หมดจะเก็บออมเงินไว้กับตัว

ผลการศึกษาด้านความคาดหวังและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุพบว่ามีความคาดหวังทุกด้านปานกลาง ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเกือบทุกด้านปานกลางแต่ในประเด็นความรวดเร็วในการให้บริการและประเด็นความถูกต้องครบถ้วนของจำนวนเบี้ยที่ได้รับมีความพึงพอใจมาก มีความคาดหวังและความพึงพอใจมากที่สุดด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการและด้านขั้นตอนการดำเนินการ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการเบี้ยผู้สูงอายุปานกลาง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 41-50 ปี จบการศึกษาปริญญาตรี สังกัดสำนักงานเทศบาลตำบล ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ มีระยะเวลาการทำงาน 6-10 ปี

ผลการศึกษาด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่รัฐพบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดทำโครงการเบี้ยผู้สูงอายุและเห็นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามนโยบายของโครงการ ช่วงระยะเวลาการจ่ายเบี้ย วิธีการจ่ายเบี้ยและจำนวนเงินที่จ่ายให้มีความเหมาะสม ปัญหาที่พบมากที่สุดคือด้านการจ่ายเบี้ย น้อยที่สุดคือด้านสถานที่การให้บริการ ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานด้านที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือด้านการจ่ายเบี้ย น้อยที่สุดคือด้านขั้นตอนการดำเนินการ เห็นว่าอัตราค่าครองชีพเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจำนวนเงินเบี้ยผู้สูงอายุ และการสนับสนุนของฝ่ายบริหารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการมากที่สุด

Independent Study Title	Performance Evaluation of the Monthly Allowance for the Elderly Program in Chiang Mai Province	
Author	Miss Praewareen Yotwittayakul	
Degree	Master of Economics	
Independent Study Advisory Committee	Lect. Dr. Rossarin Osathanunkul	Advisor
	Assoc. Prof. Dr. Venus Rauechai	Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this study are : 1) to examine the structure of the monthly Allowance for the Elderly Program 2) to investigate the spending behavior and level of understanding about this program of the monthly Allowance for the Elderly recipients 3) to assess the expectation and satisfaction of the monthly Allowance for the Elderly recipients in Chiang Mai Province and 4) to explore the attitudes and the problems in the program operation from the perspectives of government workers involved in implementing this program in Chiang Mai Province. Information was collected from 400 samples of the monthly Allowance for the Elderly recipients in Chiang Mai Province who were identified by accidental sampling and chain sampling techniques, and from 25 purposively sampled government workers who were involved in this program in Chiang Mai Province.

The findings revealed the general demographic characteristics of the majority of the monthly Allowance for the Elderly recipients to be female, 60-65 years old, with primary education, unemployed, having 4 family members, living with son/daughter, and having no saving.

On spending behavior, most the monthly Allowance for the Elderly recipients appeared

to use up the 500 baht allowance within 2-3 weeks for food and beverage while the rest either did not spend at all or spend some and saved some as cash-on-hand.

In general, the monthly Allowance for the Elderly recipients expressed their expectation in all aspects and satisfaction in almost all aspects at moderate degree. The aspects they felt highly satisfied with were the speedy service procedures and the receipt of full allowance. They assigned their highest expectation and satisfaction to the factors of government workers who provide service in this program and service procedures. They also appeared to have moderate knowledge and understanding about the monthly Allowance for the Elderly Program operation.

On the part of government sector, the majority of pertinent workers in the implementation of the monthly Allowance for the Elderly Program were characterized as female, 41-50 years old, bachelor's degree graduate, stationed at the Tambon Municipality Office in the position of social welfare officer, and having 6-10 years work experience.

Most of the relevant government workers were found to share the common opinions that the program was practical and could attain the goals or objectives of policy and that the payment period, the disbursement method and the amount of allowance were appropriate. Problems encountered most widely were in the process of allowance disbursement, and to the least extent was problems about service location. They considered the benefits from this program to be moderate in all aspects, while the efficiency to be highest in the aspect of allowance disbursement and lowest in the aspect of service procedures. They also were of the opinions that cost of living would be the factor determining the reasonable allowance for the poor elderly and that the support from the administrative side would be the factor having most serious implication for the performance of their program implementation.